

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA

Z MUZYKI

W KLASACH IV- VII

1. Cele priorytetowe w nauczaniu muzyki:

OGÓLNE:

- ♪ Kształtowanie zainteresowań i zamiłowań muzycznych.
- ♪ Wyposażenie uczniów w niezbędne umiejętności muzyczne, a także wiedzę z tego zakresu.
- ♪ Umożliwianie uczniom przeżycia różnych doświadczeń muzycznych.
- ♪ Kształtowanie kultury muzycznej.
- ♪ Umożliwienie kontaktu z wielkimi dziełami sztuki, prowadzącego do przeżyć estetycznych.
- ♪ Ukazanie wielkiego bogactwa świata sztuki.
- ♪ Ukazanie różnych funkcji sztuki – estetycznej, poznawczej, wspólnotowej, emocjonalno – terapeutycznej, religijnej.

WYCHOWAWCZE: Rozbudzanie i rozwijanie twórczych postaw uczniów, kształcenie krytycznej postawy wobec muzyki, jej odmian i form, oraz miejsca muzyki w życiu człowieka jest naczelnym celem wychowania przez sztukę. Wychowanie ucznia w tym kierunku na lekcjach muzyki powinno odbywać się poprzez kształtowanie następujących zachowań:

- ♪ czynne uczestniczenie w zajęciach;
- ♪ wykazywanie pozytywnej postawy wobec stawianych zadań;
- ♪ wykazywanie aktywnej postawy podczas lekcji;
- ♪ samodzielne i grupowe wykonywanie zadań;
- ♪ samodzielne podejmowanie działań;
- ♪ mobilizowanie kolegów do aktywności na lekcjach;

2. Sposób ocenienia wiedzy uczniów odbywać się będzie w skali wyrażonej

w stopniach (1, 2, 3, 4, 5, 6) odpowiednio do zrealizowanych wymagań.

2. Nauczyciel dokonując oceny osiągnięć uczniów bierze pod uwagę:

wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć, indywidualne predyspozycje ucznia, uzyskany przez niego poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności muzycznej (umiejętność śpiewania, gra na instrumentach, działania twórcze, słuchanie muzyki), wiadomości z teorii muzyki (historia muzyki, zasady muzyki) sprawdzane za pomocą wypowiedzi ustnych, kartkówek i sprawdzianów pisemnych, zaangażowanie w ćwiczenia twórcze, estetykę zeszytu przedmiotowego, prace domowe – szacunek do pracy koleżanek i kolegów, aktywność na lekcjach oraz udział w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych.

Nauczyciel ocenia wg następującego podziału:

1. Przygotowanie do zajęć

Przygotowanie wszystkich materiałów do realizacji tematu. Sprawdzeniu podlegać będą: zeszyt przedmiotowy, podręcznik. W każdym semestrze uczeń może zgłosić dwa nieprzygotowanie. Każde następne będzie równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.

2. Wiadomości:

poznanie oraz prawidłowe stosowanie podstawowych pojęć z dziedziny muzyki, poznanie zasad pisma nutowego, poznanie wiadomości o podstawowych elementach i formach muzyki oraz tańca, rozpoznawanie brzmienia instrumentów muzycznych, poznanie kultury i obyczajów różnych regionów ze szczególnym uwzględnieniem własnego, znajomość różnego typu piosenek, pieśni patriotycznych, historycznych, religijnych obrzędowych, znajomość wybitnych dzieł muzycznych, twórczości kompozytorów, epok.

3. Zakres wiadomości ocenianych w klasie IV:

KLASA 4

Rozdział I:

„W poszukiwaniu muzyki” – odgłosy przywiezione z wakacji – poszukiwanie źródeł dźwięku w otoczeniu – kontrasty muzyczne: wysoko-nisko, głośno-cicho, szybko-wolno – sopran i bas – instrumenty strunowe – właściwości strun, pudło rezonansowe – skrzypce i kontrabas – puls w muzyce – ćwierćnuty i ósemki – piosenka Pałacyk Michla i Powstanie Warszawskie

Rozdział II:

„Jesienne nastroje” – poprzednik i następnik – gama C-dur – nastrój w muzyce – wartość półnuty – jesienna kompozycja na instrumentach szkolnych – prezentacja fortepianu – budowa tego instrumentu – Fryderyk Chopin – najśłynniejszy polski pianista

Rozdział III:

„Na krótkie i długie wieczory” – polski hymn narodowy Mazurek Dąbrowskiego – synkopa i ostinato – „grające” przedmioty codziennego użytku wykorzystane w akompaniamencie – cała nuta – szkolne instrumentarium – konstruowanie instrumentów według pomysłów uczniów – piosenka O kina daiko – gra zespołowa

Rozdział IV: „W oczekiwaniu na święta” – kropka z prawej strony nuty – formy muzyczne AB, ABA – ilustracja głosem, gestem lub na instrumencie pogody zimowej – znaczenie znaków chromatycznych (krzyżyk, bemol, kasownik) – kolędy do grania na instrumentach – pastorałki i kolędy – tradycje świąteczne w naszych domach – kolędowanie

Rozdział V:

„Polski karnawał” – polskie tańce narodowe – podstawowe cechy poloneza – wartość szesnastki – wybrane kroki taneczne poloneza – podstawowe cechy krakowiaka – hejnał mariacki – prezentacja wybranych kroków krakowiaka – Płynie Wisła, płynie – granie i układ taneczny krakowiaka

Rozdział VI:

„Spotkanie z kompozytorem” – dzieciństwo i młodość Fryderyka Chopina – utrwalenie wiadomości o fortepianie – życie i twórczość najwybitniejszej postaci polskiej kultury muzycznej – miejsca związane z Fryderykiem Chopinem

Rozdział VII: „W marcu jak w garncu” – coda i mormorando – rodzina instrumentów strunowych smyczkowych – przedtakt – niekonwencjonalne wykorzystanie kluczy do przygotowania akompaniamentu – zwyczaje wielkanocne

Rozdział VIII: „Dźwiękami malowane” – muzyka ilustracyjna – tworzenie ilustracji dźwiękowej – harfa – umuzycznianie tekstów literackich i plastycznych – etnografia i postać Oskara Kolberga – polska muzyka ludowa w piosence i tańcu – artystyczne opracowanie muzyki ludowej

Rozdział IX: „Majowe marzenia” – Konstytucja 3 maja w pieśni Witaj, majowa jutrzeńko – formy muzyczne AB, ABA, rondo – przygotowywanie formy ronda

Rozdział X:

„Już pachną wakacje” – szanta – gitara – śpiew przy akompaniamencie gitary akustycznej – folklor Podhala

Zakres wiadomości ocenianych w klasie V:

Rozdział I:

„Z muzyką za pan brat” – rola muzyki w życiu człowieka – muzyka w różnych świątyniach – negro spirituals – gust muzyczny, samodzielne uzasadnianie wyborów – rozrywkowa funkcja muzyki w dziejach ludzkości – opracowanie koncertu przebojów – piosenka Siekiera, motyka i piosenka wojenna

Rozdział II:

„Opowie ci wiatr” – nastrój w muzyce – grupa instrumentów dętych blaszanych (rozpoznawanie brzmienia i fotografii) – postać Jana Pawła II, papieża miłującego sztukę

Rozdział III: „Jesienna perkusja” – niekonwencjonalne wykorzystanie „zbiorów jesieni” przy tworzeniu akompaniamentu – historia instrumentów perkusyjnych – instrumenty perkusyjne

melodyczne i niemelodyczne – Ignacy Jan Paderewski – wirtuoz, kompozytor, polityk, ambasador Polski

Rozdział IV: „Grudniowe zmierzchy” – pastorałka My też pastuszkowie – kapela ludowa – kolędy i pastorałki – utrwalenie terminów – muzykowanie na instrumentach melodycznych – zwyczaje bożonarodzeniowe

Rozdział V: „W tanecznym rytmie” – rytmy, cechy i krok podstawowy mazura – szybko i wolno – oberek i kujawiak – rytmy kujawiaka i oberka, podstawowe cechy oraz wybrane kroki i figury tańców – artystyczne opracowanie tańców narodowych

Rozdział VI: „Muzyka na scenie” – muzyczne przedstawienia teatralne – opera i balet – Stanisław Moniuszko – pieśń Prząśniczka – twórcy, wykonawcy i budowa opery – uwertura, aria, wstawki taneczne, akt, scena – flet poprzeczny

Rozdział VII: „W muzycznym warsztacie” – utrwalenie i uporządkowanie wiedzy dot. rytmu, metrum i tempa – utrwalenie i uporządkowanie wiedzy dot. melodii – artykulacja i dynamika w utworze muzycznym – harmonia i barwa dźwięku – trójdzwięk, akompaniament oparty na triadzie harmoniczej

Rozdział VIII: „Posłuchaj – świat śpiewa” – zasady prawidłowego operowania głosem – ćwiczenia dykcyjne, oddechowe i emisyjne – podstawowe głosy ludzkie – głos ludowej śpiewaczki „biały” – muzyka regionu kurpiowskiego – prezentacja brzmienia i budowy organów – Johann Sebastian Bach

Rozdział IX: „Wiosenne wariacje” – formy muzyczne – wariacje – tworzenie wariacji o tematyce wiosennej – oznaczenie Da capo al fine

Rozdział X: „W oczekiwaniu na letnie przygody” – niekonwencjonalne wykorzystanie kamieni do zabaw muzycznych – elementy ilustracyjne w utworach muzycznych – charakterystyka regionu Kaszub

Zakres wiadomości ocenianych klasie VI:

Rozdział I:

„Przyroda ma głos” – dźwięki wydobywane przez zwierzęta – utrwalenie budowy ludzkich narządów mowy, przypomnienie zasad higieny głosu – utrwalenie: sopran, alt, tenor, bas – wprowadzenie: śpiew a cappella i z akompaniamentem – tworzenie akompaniamentu do piosenki Odkrywcy muzyki – doskonalenie śpiewu wielogłosowego – kanon Kiedy jesień – granie na dzwonekch/fletach Arii Skołuby – chór mieszany, chłopięcy, żeński, męski – śpiewanie wybranych piosenek – solo, tutti, z podziałem na role

Rozdział II:

„Zawód kompozytor” – kompozytorzy piosenek dla dzieci Adam Markiewicz i Krystyna Kwiatkowska – akompaniament melodyczny do piosenki – Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina w Warszawie

Rozdział III:

„Pod wodzą batuty” – orkiestra symfoniczna – grupy instrumentów, zagadki słuchowe, rozpoznawanie barw instrumentów – najwybitniejsi dyrygenci – utrwalenie informacji o poznanych zespołach instrumentalnych – schemat rozmieszczenia orkiestry – rola dyrygenta i solisty w zespole (wirtuoz) – partytura i batuta

Rozdział IV:

„Świąteczne tradycje” – granie na fletach/dzwonkach polskich kolęd i pastorałek – realizacja partytur 2–3 głosowych

– śpiewanie znanych kolęd i pastorałek z akompaniamentem zaproponowanym przez uczniów – kolędy i pastorałki źródłem inspiracji

Rozdział V:

„Tańce królewskie i cesarskie” – dawne tańce karnawałowe – walc – cza-cza, samba i rumba – Karol Szymanowski i balet Harnasie Rozdział

VI: „Muzyczne rodziny” – praca lutnika – Johann Sebastian Bach – organy Rozdział VII: „Za kulisami dzieła sztuki” – Filharmonia Narodowa – Teatr Wielki Opera Narodowa – muzyczna oferta programowa

Rozdział VIII:

„Muzyczne dzieło sztuki” – instrumenty zespołu rockowego – notacja muzyczna dawna i współczesna

Rozdział IX:

„Z malowanej skrzyni” – Podlasie – Rzeszowszczyzna – Lubelszczyzna – festiwale muzyki ludowej – ludowe inspiracje – folk

Rozdział X:

„Wędrowki muzyczne” – Rosja i Czechy – muzyka poważna tych krajów – balet – Austria i Włochy – przypomnienie kompozytorów tych krajów – Hiszpania i flamenco

Zakres wiadomości ocenianych klasie VII:

Rozdział I:

„Zatrzymać lato” – rozpoznawanie instrumentów strunowych szarpanych – faktura homofoniczna i polifoniczna – fuga na chór recytujący – muzykowanie wielogłosowe – śpiew, gra, recytacja – Czerwone maki na Monte Cassino i historia powstania pieśni – muzyka wykorzystywana w medycynie i marketingu

Rozdział II:

„Muzyka na pogodę i niepogodę” – techniki wokalne: rytmiczne skandowanie, rap, scat, vocal percussion

Rozdział III:

„Z mocnym uderzeniem” – muzyka rozrywkowa – pop i rock – instrumenty zespołu rockowego – gitara elektryczna i basowa

Rozdział IV:

„Europa w świątecznym nastroju” – Święta Bożego Narodzenia w Europie, zwyczaje bożonarodzeniowe – granie i śpiewanie kolęd – austriackiej, czeskiej, włoskiej, hiszpańskiej, angielskiej i francuskiej – elementy taneczne w polskich kolędach

Rozdział V: „Prywatka u babci i dziadka” – przeboje pradziadków, dziadków, rodziców: fokstrot, tango, twist – co tańczymy obecnie – rock and roll – muzyka rozrywkowa II połowy XX wieku

Rozdział VI:

„Muzyka w kadrze i eterze” – rola muzyki w filmie – kompozytorzy muzyki filmowej – muzyka „poważna” na dużym ekranie – przeboje muzyki filmowej – Leopold Stokowski i Fantazja Disneya – polskie muzyczne Oscary – początki polskiego radia nadawanego na żywo

Rozdział VII:

„Wyśpiewać duszę” – romantyczna pieśń solowa – Franz Schubert – wielogłosowa muzyka wokalna – głosy ludzkie

Rozdział VIII:

„Kolorowa wiosna” – poezja śpiewana – związki muzyki z tekstem – techniki wokalne – folklor Wielkopolski – instrumenty elektroniczne

Rozdział IX:

„Muzyka z humorem” – kabaret i piosenka kabaretowa – żarty muzyczne – operetka i musical – tango, fokstrot i kankan

Rozdział X:

„Niech żyje muzyka!” – źródła naszej kultury – różnorodność muzyki – uzasadnianie własnych preferencji muzycznych – Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”

Umiejętności praktyczne:

- a) śpiew,
- b) gra na instrumencie,
- c) analiza utworów muzycznych,
- d) zadania twórcze,
- e) aktywność na lekcji,

f) samodzielne prace zeszyte przedmiotowym.

Przy wystawianiu oceny za śpiew bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową intonację,
- b) poprawność rytmiczną,
- c) dykcję,
- d) artykulację,
- e) zastosowaną dynamikę,
- f) właściwe tempo utworu,
- g) prawidłowy oddech,
- h) interpretację wokalną, i
- i) ogólny wyraz artystyczny.

Przy wystawianiu oceny za grę na instrumencie bierze się pod uwagę:

- a) poprawność melodyczną i rytmiczną (płynność gry),
- b) właściwe tempo gry,
- c) prawidłową artykulację,
- d) prawidłowe frazowanie,
- e) ogólny wyraz artystyczny,
- f) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas gry.

Przy wystawianiu oceny za analizę utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych bierze się pod uwagę:

- a) zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
- b) rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
- c) rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
- d) rozumienie zapisu nutowego, różnych oznaczeń,
- e) podstawowe wiadomości o poznanych kompozytorach.

Przy wystawianiu oceny za działania twórcze – wokalne i instrumentalne (zaleca się odpytywanie tylko uczniów chętnych) bierze się pod uwagę:

- a) prawidłową rytmizację tekstów,

- b) zgodność akcentów mowy z akcentami muzycznymi,
- c) umiejętność korzystania ze zdobytej wiedzy i umiejętności przy wykonywaniu zadań twórczych,
- d) tworzenia akompaniamentów.

Za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli wykaże się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, wówczas otrzyma ocenę celującą.

Ocena za zeszyt przedmiotowy

Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy bierzemy pod uwagę: estetykę ogólną, systematyczność, prace domowe odrabiane przez ucznia samodzielnie. Za niewykonanie ćwiczenia w wyznaczonym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Ocenianie częściowe, semestralne i końcoworoczne

Podstawowy wpływ na oceny częściowe jak i ocenę semestralną będzie mieć:

♪ wysiłek ucznia wkładany w osiągnięcie zaplanowanych celów nie zaś indywidualne predyspozycje, czy nabyte (np. w szkole muzycznej) umiejętności;

♪ wykazywanie pozytywnej motywacji do przedmiotu

♪ mobilizowanie kolegów do aktywności.

Ocenie poddane zostaną nabyte w toku nauczania umiejętności ucznia w zakresie śpiewu, gry na instrumentach, zabaw ruchowych oraz wiedza przedmiotowa sprawdzana poprzez: wypowiedzi ustne, kartkówki, działania praktyczne, konkursy. Ocenianie częściowe na lekcjach muzyki uczeń otrzymuje w ciągu semestru za:

♪ odpowiedzi ustne

♪ prace praktyczne (gra na instrumentach, śpiew, odtwarzanie tematów rytmicznych)

♪ aktywność na lekcji

♪ prace domowe

♪ pracę w grupie

♪ prowadzenie zeszytu, korzystanie z podręcznika i innych źródeł informacji .

Wiedza rzeczowa jest oceniana poprzez – odpowiedzi ustne, ćwiczenia, kartkówki, sprawdziany.

Dodatkowe oceny mogą otrzymać uczniowie biorący: aktywny udział w uroczystościach i apelach szkolnych, imprezach pozaszkolnych, ewentualnie dzieci uczęszczające na zajęcia muzyczne w ogniskach i szkołach muzycznych (wówczas prezentują one swe umiejętności na forum klasy lub szkoły).

Kryteria dodatkowe :

Uczeń może uzyskać dodatkową ocenę z muzyki, gdy spełnia wymogi dotyczące jego uczestnictwa i zaangażowania w lekcji. Przyjęto następujące zadania: - uczeń jest obserwowany przez nauczyciela, ocenie podlega jego aktywność na lekcji za co może otrzymać (+) plus lub (-) minus - uzyskanie trzech plusów (+) jest jednoznaczne z oceną bardzo dobrą (5) - uzyskanie trzech minusów (-) jest jednoznaczne z oceną niedostateczną (1) - uczeń może być dwa razy w semestrze nieprzygotowany - ocenie podlega również kultura osobista i postawa na lekcjach - uczeń może być zwolniony z pracy domowej, jeśli dzień, w którym odbywa się lekcja muzyki, jest pierwszym dniem jego powrotu po chorobie do szkoły.

Poprawa oceny

Każdy uczeń ma prawo do poprawy każdej oceny. Poprawa oceny przez ucznia ma charakter dobrowolny i odbywa się na zajęciach edukacyjnych.

Sposób informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych) o postępach w nauce.

1. Rodzice (opiekunowie prawni) ucznia informacje o jego postępach w nauce otrzymują:

a) na spotkaniach klasowych;

b) w czasie spotkań indywidualnych;

c) w postaci informacji pisemnej sygnalizowanej przez wychowawcę, nauczycieli przedmiotów

2. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (opiekunów prawnych) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz sposobu sprawdzania osiągnięć uczniów.

3. O przewidywanej ocenie semestralnej i rocznej uczeń informowany jest co najmniej na trzy tygodnie przed wystawieniem stopnia – informacja jest odnotowana w dzienniku lekcyjnym ołówkiem.

4. W przypadku grożącej oceny niedostatecznej informujemy rodziców (opiekunów prawnych) pisemnie na miesiąc przed wystawieniem stopnia.

5. Na prośbę ucznia lub rodziców (opiekunów prawnych) nauczyciel udziela szczegółowej informacji o osiągnięciach ucznia uwzględniając:

a) postępy w nauce;

b) aktywność;

c) systematyczność i pilność;

d) samodzielność pracy;

e) zachowanie na lekcji;

f) frekwencję.

6. Wszystkie oceny są jawne i podawane na bieżąco.
7. Nie ocenia się ucznia po dłuższej nieobecności w szkole.
8. Sprawdziany są zapowiedziane, natomiast kartkówki z 3 ostatnich lekcji nie muszą być zapowiedziane.
9. Uczeń powinien znać na pamięć tekst opracowywanych pieśni obowiązkowych.
10. Podstawą oceny za śpiew, grę na instrumencie, odtwarzanie rytmów jest stopień zaangażowania i wysiłek włożony w przygotowanie odpowiedzi.
11. Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni, w indywidualnych przypadkach (np.: dłuższa nieobecność) w terminie ustalonym przez nauczyciela.
12. Każdy uczeń ma prawo do dodatkowej oceny za wykonane prace nadobowiązkowe(5 prac w semestrze).
13. Uczeń mający kłopoty z opanowaniem materiału może zwrócić się do nauczyciela w celu ustalenia jaka forma wyrównania braków lub pokonania trudności będzie odpowiednia.

Ustala się następujące warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana śródrocznej/rocznej oceny z muzyki

1) Uczeń, który:

- b. pracował systematycznie,
- c. w terminie wykonywał/ zaliczał/ obowiązkowe prace, zadania, testy
- d. nie uchylał się od zadań dodatkowych
- e. był, z uzasadnionych przyczyn, przez dłuższy czas nieobecny.

♪ Ocena celująca:

Uczeń spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:

Samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania muzyczne, bierze udział w szkolnych uroczystościach i akademiach, posiada rozszerzone wiadomości z zakresu wiedzy o muzyce, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami, gra na instrumentach muzycznych.

♪ Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania muzyki, a także: Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w zadaniach muzycznych, wykazuje dużą aktywność na lekcji, starannie realizuje powierzone mu zadania, pewnie realizuje pomysły muzyczne rozwijając własne uzdolnienia.

♪ Ocena dobra:

Uczeń opanował zakres wiedzy w stopniu dobrym oraz:

Poprawnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w ćwiczeniach muzycznych, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania praktyczno – teoretyczne, zwykle pracuje systematycznie i efektywnie, bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych.

♪ Ocena dostateczna:

Uczeń częściowo opanował wiadomości zawarte w programie nauczania danej klasy, jak również:

Nie pracuje systematycznie, niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania, przejawia niezdecydowanie i powściągliwość w działaniach muzycznych, rozwiązuje zadania muzyczne o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela.

♪ Ocena dopuszczająca:

Uczeń opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym oraz:

Samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności, nie pracuje systematycznie, niechętnie podejmuje działania, biernie uczestniczy w zajęciach.

♪ Ocena niedostateczna:

Uczeń nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania muzyki w danej klasie, a jednocześnie:

Nie prowadzi zeszytu przedmiotowego, nie wykazuje zainteresowania przedmiotem oraz nie przejawia żadnej aktywności na lekcjach, nie wykazuje chęci poprawy.